

Roland Nagy (Budapest)

Korte levensloop en bibliografie van Erzsébet Mollay

(31 oktober 1949 – 15 februari 2018)

1 Korte levensloop van Erzsébet Mollay

Erzsébet Mollay studeerde Hongaarse en Duitse taal- en letterkunde aan de Eötvös Loránd Universiteit (ELTE), te Boedapest. Tijdens haar studiejaren nam ze deel aan de eerste taalcursus Nederlands aangeboden door de universiteit onder leiding van Frans de Waal, een Nederlandse student die destijds met een beurs aan de ELTE studeerde. Na het behalen van haar diploma, begon Erzsébet – op aansporing van haar vader, Károly Mollay, internationaal erkend germanist – in 1976 zelf Nederlandse lessen te geven op haar alma mater. In de daaropvolgende jaren legde zij de grondslagen van een volwassen vak Neerlandistiek aan de ELTE.

Erzsébet's prominente rol in de Hongaarse neerlandistiek wordt ook symbolisch belichaamd in haar eerste boek. In de prille jaren van de Hongaarse neerlandistiek stelde zij met haar voormalige studiegenoot, Anna Sándor een van de eerste moderne Hongaarstalige leerboeken Nederlands samen: *Kévés szóval hollandul* ('Nederlands met weinig woorden'). Het boek was lang de enige volwaardige moderne leergang Nederlands in Hongarije en het geldt nog steeds als referentiepunt in de Hongaarse neerlandistiek.

Begin jaren '80 begon Erzsébet haar doctoraal onderzoek naar de Hongaarse plantennamen in de tekst van een 16de-eeuws Hongaarstalig botanisch boek, het *Herbarium* van Péter Melius Juhász. De resultaten van haar onderzoek werden in haar proefschrift *Plantennamen in Melius' herbarium* voorgesteld, dat zij in 1983 summa cum laude verdedigde.

De eerste stappen van haar 'levenswerk', zoals zij dat noemde, het *Nederlands-Hongaars handwoordenboek* waren in 1992 gemaakt, toen het project de financiële steun kreeg van het Hongaars Ministerie van Onderwijs, de stichting Pro Renovanda Cultura Hungariae en de Commissie Lexicografische Vertaalvoorzieningen van de Nederlandse Taalunie. Het woordenboek werd in 2002 uitgegeven door de uitgeverij Grimm in Szeged. De uiterste accuratesse en grondigheid van Erzsébet's werk, dat voor de doorsnee gebruiker al bij het eerste gebruik overduidelijk bleek en nog altijd blijkt, werd onmiskenbaar wanneer het woordenboekencorpus in een digitale database werd omgezet. Tot uiterste verbazing van de programmeur kon zelfs de computer nagenoeg geen fouten vinden in de hele tekst. Het woordenboek werd in 2008 onder de eerste met de prijs 'Uitstekend woordenboek' beloond en het is sindsdien generaties Hongaarse neerlandici van dienst geweest.

Lang als enige taalkundige neerlandica in Hongarije moest Erzsébet alle taalkundige vakken zelf geven in de opleiding Nederlands. Het ging onder meer

om beschrijvende grammatica, lexicologie en lexicografie, geschiedenis van de Nederlandse taal, Middelnederlandse tekstinterpretatie, historische grammatica enz. De verwachtingen op haar lessen en examens waren altijd zeer hoog, maar het curriculum en de eisen waren steeds glashelder. Dat kwam grotendeels doordat ze altijd haar eigen lesmateriaal samenstelde en dan met de uiterste nauwkeurigheid

Ze was streng maar rechtvaardig. Ze was als de zeewind die altijd waait aan de kust van Nederland. Hij verwacht het haar van de onachtzame pootjebader, die geen pet aan heeft, maar hij wordt tot steun van de vlijtige schipper die zijn zeil op de wind richt en hij voert hem over de grote golven heen naar zijn doel.

Erzsébet gaf haar hele leven les en ze hield ervan. Ze werkte hard en bleef altijd bescheiden. Toen haar vader ziek werd wist ze wat ze moest doen: ze gaf de leiding van de vakgroep door en ging in haar vrije tijd haar vader verzorgen. Toen ze zelf ziek geworden was, zorgde ze voor haar opvolger op de vakgroep. Op een gegeven moment ging ze onverbidlijk met pensioen en de cirkel van haar loopbaan sloot zich ook symbolisch: het hoofd van haar oude vakgroep was een studente uit haar eerste groep, terwijl de nieuwste collega een studente was uit haar laatste groep. Zoals het ook geen toeval kan zijn dat zowel de eerste als de laatste publicatie van Erzsébet een leerboek was. Dit laatste dient nog steeds als verplicht studiemateriaal in het onderwijs Nederlands aan de ELTE.

Ze kreeg nog de kans om van andere aspecten van het leven te genieten. En dat deed ze ook: ze ging met vrienden regelmatig sporten, ze zong in een koor, en ze genoot van haar buitenhuisje bij het Balatonmeer. Ze was een integere collega, een betrouwbaar hoofd en een onvergetelijk mens. Haar werk en haar voorbeeld leven voort in haar studenten, collega's, en alle Hongaarse Neerlandici.

Roland Nagy
de redacteur

2 Bibliografie van Erzsébet Mollay

- Mollay, Erzsébet (1973). 'Posgay Ildikó. Rábacsanak személynevei. Budapest, 1973, 146 lap (Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Nyelvtudományi Dolgozatok 12. sz.)'. *Soproni Szemle* 27(4).378–80.
- Mollay, Erzsébet (1975). 'Inleiding tot de Nederlandse Dialectologie / J. Goossens. - Groningen . Wolters-Noordhoff, 1977. - [könyvismertetés]'. *Magyar Nyelvjárások* 21.160–64.
- Mollay, Erzsébet, en Anna Sándor (1980). *Kévés szóval hollandul*. Budapest. Tankönyvkiadó.
- Mollay, Erzsébet en Ferencné Schnierer (red.s) (1980). *Német nyelvű szakszövegek*. Budapest. Tankönyvkiadó.
- Mollay, Erzsébet (1984a). 'Carolus Clusius. Fungorum in Pannoniis observatorum brevis historia et Codex Clussi. Mit Beiträgen von Stefan A. Aumüller und József Jeanplong. Akadémiai Kiadó, Budapest--Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, Graz, 1983, Grossformat 247 Seiten'. *Soproni Szemle* 38(2).189–91.

- Mollay, Erzsébet (1984b). *Növénynevek Melius Herbáriumában*. Budapest. ELTE.
- Mollay, Erzsébet (1985). *Szöveggyűjtemény a néderlandisztikai nyelv- és országismereti gyakorlatokhoz*. Budapest. Tankönyvkiadó.
- Mollay, Erzsébet (red.) (1986a). *Németalföldi - magyar kontrasztív filológiai tanulmányok*. Budapest. ELTE.
- Mollay, Erzsébet (1986b). 'Németalföldi és magyar állandósult szókapcsolatok kontrasztív vizsgálata'. in *Németalföldi - magyar kontrasztív filológiai tanulmányok*, onder redactie van E. Mollay. Budapest. ELTE.
- Mollay, Erzsébet (1989a). 'Overeenkomsten en verschillen tussen Nederlandse en Hongaarse vaste woordverbindingen'. Pp. 179–86 in *Colloquium Neerlandicum 10. (1988) Handelingen Tiende Colloquium Neerlandicum. Colloquium van docenten in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten*. Woubrugge. Internationale Vereniging voor Neerlandistiek.
- Mollay, Erzsébet, (red.) (1989b). *Szöveggyűjtemény a németalföldi nyelv és kultúra tanulmányozáshoz*. Budapest. ELTE/Tankönyvkiadó.
- Mollay, E. (1996). Die Phraseologismen mit Satzstruktur im Deutschen, Niederländischen und Ungarischen. In *Die Unzulänglichkeit aller philosophischen Engel. Festschrift für Zsuzsa Széll*, onder redactie van In I. Kurdi & P. Zalán. Budapest. ELTE Germanistisches Institut.
- Mollay, Erzsébet. (1998). *A holland - magyar kéziszótár szerkesztési elvei. elméleti alapvetés és gyakorlati szerkesztési útmutató*. Budapest. ELTE Germanistisches Institut.
- Mollay, Erzsébet (2000). *Németalföldi-magyar közmondásszótár bevezető tanulmányokkal = Nederlands-Hongaars spreekwoordenboek met inleidende studies*. Vol. 7. Budapest. ELTE Centrum voor Neerlandistiek.
- Mollay, Erzsébet. (2001). 'Eine vergleichende Betrachtung des niederländischen und ungarischen Sprichwortschatzes'. Pp. 531–38 in 'Swet sînen vriunt behaltet, daz ist lobelîch'. *Festschrift für András Vizkelety zum 70. Geburtstag, Abrogans*, onder redactie van M. Nagy, A. Vizkelety, en L. Jónácsik. Piliscsaba/Budapest. Katholieke Péter-Pázmány-Universitât Philosophische Fakultât.
- Mollay, Erzsébet (2002a). *Holland-Magyar kéziszótár = Nederlands-Hongaars handwoordenboek*. Szeged. Grimm.
- Mollay, Erzsébet (2002b). 'Zur Konzeption des neuen niederländisch - ungarischen Handwörterbuches'. Pp. 145–52 in 'und Thut ein Gnügen Seinem Amt'. *Festschrift für Karl Manherz zum 60. Geburtstag, Budapester Beiträge zur Germanistik*, onder redactie van M. Erb en K. Manherz. Budapest. ELTE Germanistisches Institut.
- Mollay, Erzsébet (2003). *Holland-Magyar kéziszótár = Nederlands-Hongaars handwoordenboek*. 2e herziene druk. Szeged. Grimm.
- Mollay, Erzsébet (2008). *Basisgrammatica voor studenten Nederlands / A grammatika alapjai néderlandisztika szakosoknak*. Budapest. ELTE Eötvös Kiadó.
- Mollay, Erzsébet (2010). *Holland-Magyar kéziszótár = Nederlands-Hongaars handwoordenboek*. 3e herziene druk. Szeged. Grimm.
- Mollay, Erzsébet (2013). 'Mollay Károly keze nyoma. Írásos és rajzos szemelvények Édesapám hagyatékából'. *Soproni Szemle* 67(4).312–57.